Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

Towarzystwa pożyczkowo – oszczędnościowe i spółdzielnie spożywców w Rejowcu.

Do napisania tej notatki zostałem zainspirowany artykułem Witolda Zbigniewa Sulimierskiego zatytułowanym „Rys historyczny spółdzielczości bankowej na terenach powiatu chełmskiego w latach 1902 – 1944." Zamieszczonym w Roczniku Chełmskim Nr.15 na stronach 193 – 221. W dość obszernym opracowaniu zabrakło miejsca na dane o Rejowcu. W dostępnych wykazach o zasobach archiwalnych można odnaleźć, że na terenie Rejowca działały instytucje drobnego kredytu oraz sieć spółdzielczości spożywców. Przypominając je w bardzo skromnym zarysie chciałbym uświadomić, że Rejowiec nie był przysłowiową „tabula rasa" w „ruchu" towarzystw pożyczkowo – oszczędnościowych i spółdzielczości spożywców.

Instytucje kredytowo – oszczędnościowe.

Wraz z rozwojem kapitalistycznych form rozwoju gospodarczego(wprowadzanie nowych metod gospodarowania) nawet w powiecie chełmskim postrzeganym wówczas, jako typowym regionem rolniczym. Czynione postępy w gospodarstwach folwarcznych połączonych (stosowanie maszyn, upraw typowo przemysłowych) z przemysłem rolno – spożywczym. Pisząc w wielkim skrócie, następowała pilna potrzeba na nową formę obrotu finansowo – kredytową. Do końca XIX wieku w powiecie chełmskim nie było instytucji, która udzielałaby kredytów na prowadzenie firm przemysłowych, rzemieślniczych, handlowych czy dużych plantacji rolnych. Rzecz jasna, że takim wymaganiom nie mogły spełnić gminne kasy pożyczkowo – oszczędnościowe, będące we władaniu samorządu lokalnego(wójta i jego współpracowników). Były one ściśle związane z ukazem o uwłaszczeniu. Nie można im jednak odebrać pożytecznej roli, jaką spełniły w społeczności włościańskiej. Znaczącą poprawa sytuacji nastąpiła po roku, 1906 co można w oczywisty sposób powiązać z wcześniej ogłoszonym ukazem tolerancyjnym, mimo, że w myśl Okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nadzorowi policyjnemu podlegały wszystkie rodzaje stowarzyszeń spółdzielczych

Ruch towarzystw kredytowo – pożyczkowych mógł się rozwijać w zaborze rosyjskim na podstawie specjalnej ustawy kredytowej. Każde powoływane stowarzyszenie zarobkowe i gospodarcze musiało mieć zatwierdzony statut przez samego ministra skarbu w Petersburgu.
W śród instytucji kredytowych należy wymienić:
- Kasy przemysłowców
- Towarzystwa wzajemnego kredytu.

Funkcjonowały też spółdzielcze instytucje drobnego kredytu[1] takie jak:
- Towarzystwa pożyczkowo – oszczędnościowe
- Towarzystwa kredytowe[2]

Aby ułatwić zakładanie spółdzielni drobnego kredytu powołano Zarząd do spraw Drobnego Kredytu, który w dniu 17 stycznia 1906 roku wydał instrukcję. Określała ona szczegółowe warunki, jakie musiano spełnić, aby uzyskać pozwolenie na założenie spółdzielni kredytowej.

---

[1] Na podstawie materiałów zgromadzonych w Archiwum Państwowym w Lublinie (Zbiór – Komitet Gubernialny Lubelski do Spraw Drobnego Kredytu) można stwierdzić, że pomiędzy rokiem 1906 – 1913 w powiecie chełmskim powstało 8 towarzystw pożyczkowo – oszczędnościowych (w Chełmie – trzy, Rejowcu – dwa, Sawinie, Siedliszczu i Wojsławicach.)

[2] Należy zaznaczyć, że w Rejowcu nie funkcjonowało towarzystwo kredytowe. Uogólniając różniło się od Towarzystwa pożyczkowo – kredytowego tym, że kapitał zakładowy nie pochodził z wkładów członkowskich. Pozyskiwano go z pożyczonych pieniędzy od instytucji bankowych Były to stowarzyszenia bez udziałowe wzorowane na rozwiązaniu typu Raiffeisena.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

W Rejowcu na początku XX wieku powstają dwie spółdzielnie (towarzystwa, instytucje) **drobnego kredytu:**

Pierwsze Rejowieckie Towarzystwo Pożyczkowo - Oszczędnościowe[3]
Drugie Rejowieckie Towarzystwo Pożyczkowo - Oszczędnościowe [4]

Te dwa Towarzystwa posiadały własne siedziby na potrzeby swojej działalności. Zamieszczona u dołu fotografia przedstawia siedzibę jednego z nich.

Prezentowanj budynek był wybudowany przez Pierwsze Rejowieckie Towarzystwo Pożyczkowo – Oszczędnościowe.

KASA STEFCZYKA

Udzielały kredytów krótkoterminowych na cele obrotowe tzw., kredyt drobny proponowany przez Gminną Kasę Oszczędnościowo-Pożyczkowa (**Kasę Stefczyka**) w Rejowcu. Prowadziła swoją działalność w latach 1913-1948. Jej statua prawny to instytucja finansowa. Udzielała kredytów krótkoterminowych na cele obrotowe. Zaciągane pożyczki były przeznaczane na zakupy ziemi, jej dzierżawę, melioracje. Kupowano narzędzia, maszyny rolnicze. Kupowano w ten sposób zwierzęta hodowlane, pociągowe(koni, woły). Finansowano kupno karmy dla bydła, trzody chlewnej. Z pożyczek finansowano opłaty najmu sezonowych robotników rolnych. Budowano domy i zabudowania inwentarskie. Pozyskane środki inwestowano w wyposażenie i modernizację zakładów przemysłowych,

[3] Powołane w roku 1908, skupiało 941 członków. Dysponowało kapitałem zakładowym w wysokości 11409 rb. (rubli). Celowo pomijam kapitał: zapasowy i specjalny oraz pomijam całą rachunkowość (pożyczki, wkłady, procenty od wkładów, pożyczek, dywidendy. Udzielano pożyczek zazwyczaj na jeden rok. Istniała też możliwość odłożenia spłaty o pół roku a w wyjątkowych przypadkach na okres dłuższy. Należy też uściślić ,że budynek w raz z działką, na której został wybudowany, a w którym mieścił się po wojnie Ośrodek Zdrowia, był do 1939 roku własnością **Pierwszego Towarzystwa Pożyczkowego w Rejowcu. N**a krótko **p**rzed wybuchem II wojny światowej Posterunek Policji Państwowej. W okresie okupacji niemieckiej siedziba posterunku Policji Polskiej (tzw. „ granatowych”). Po wyzwoleniu mimo złego stanu technicznego *(zerwany dach w wyniku silnej burzy, która przeszła nad Rejowcem)* znaleźli w nim tymczasowe schronienie przesiedleńcy, uciekinierzy i Żydzi uratowani z szoah. Następnie przystosowano go na potrzeby rejowieckiej służby zdrowia.

[4] Powołane w roku 1909, skupiało 1400 członków. Dysponowało kapitałem zakładowym 19455 rb.

sklepów. Przeznaczano je w wielu przypadkach na spłatę wcześniejszego zadłużenia, finansowanie leczenia, naukę, zakup książek, opału, żywności. Opłaty pogrzebów, chrzcin, wesel itp. W wielu przypadkach towarzystwa kredytowo – pożyczkowe były wykorzystywane, jako pośrednictwo w sprzedaży produktów rolnych, ale nie tylko pobierając z tego tytułu stosowne opłaty.

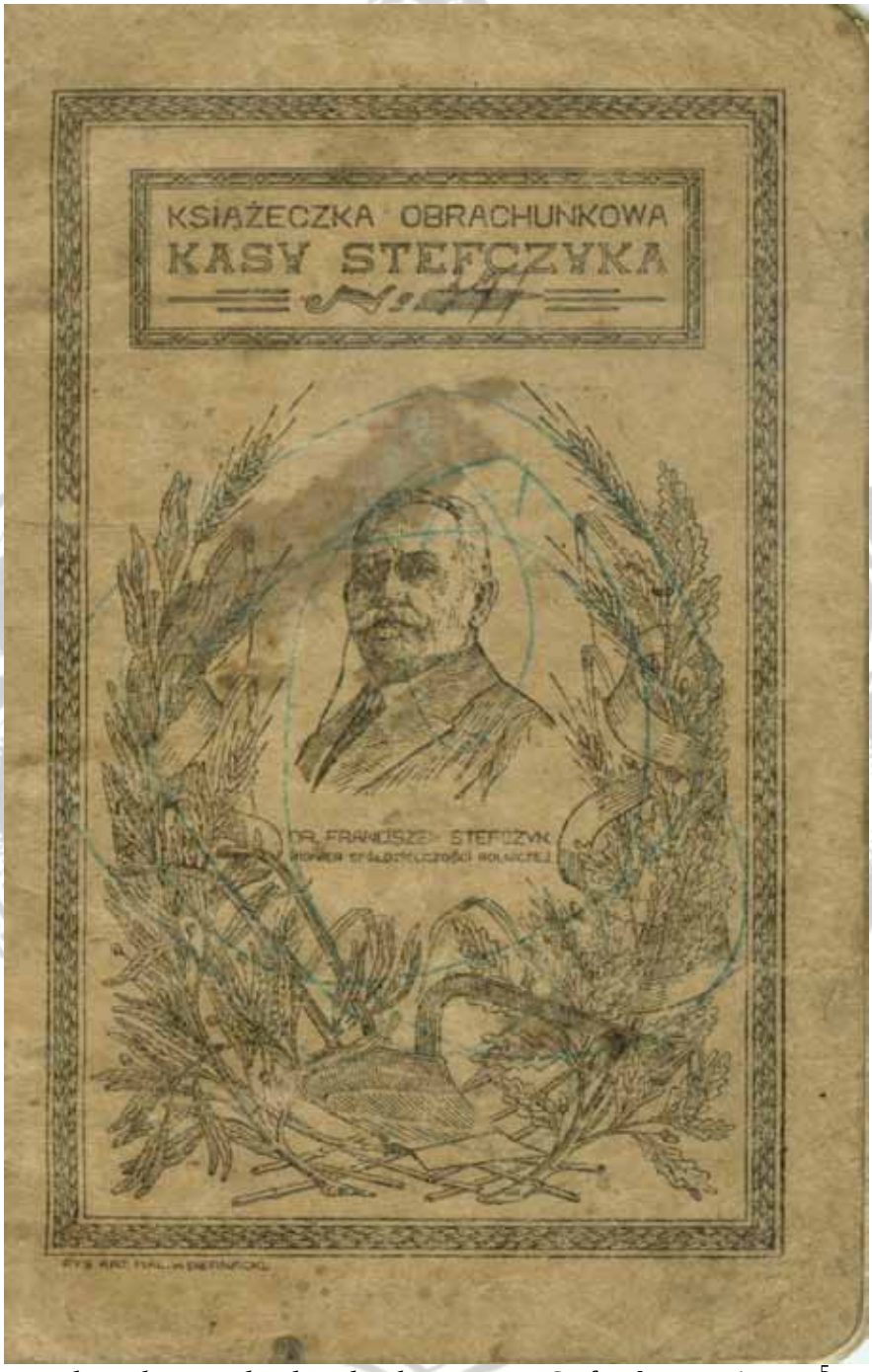

Strona tytułowa książeczki obrachunkowej Kasy Stefczyka w Rejowcu [5]. Nr,347.

[5] Gminna Kasa Oszczędnościowo-Pożyczkowa (Kasa Stefczyka) w Rejowcu funkcjonowała w latach 1913-1948. Siedziba Kasy mieściła się w Rejowcu. Zachowały się dokumenty: księga rozchodów i przychodów z 1913, dzienniki główne prowadzone w latach 1925-1933, 1935-1948, zbiór przepisów oraz instrukcja szczegółowa do przerachowania wierzytelności oraz zobowiązania pożyczkowo-oszczędnościowych z 1926 r.
Jednym z prezesów tej kasy w okresie przed wybuchem II wojny światowej był Dubiel Tomasz z miejscowości Kobyle. Jej działalność to przede wszystkim pomoc finansowa rolnikom.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

KTO TO BYŁ STEFCZYK?

Wizerunek na okładce przedstawia Dr. Franciszka Stefczyka, wielkiego patrjotę i przyjaciela ludu wiejskiego.

Stefczyk, urodzony dn. 2. XII. 1861 r. w Krakowie, już na ławie szkolnej zaprzysięga w kościele służyć przez całe życie Polsce. I słowa dotrzymuje. Pracuje dla ludu i wśród ludu. Osiedla się na wsi, w Czernichowie, pod Krakowem, jako nauczyciel Szkoły Rolniczej. Bierze czynny udział w pracy oświatowej Kółek Rolniczych wygłasza pogadanki, poucza, niesie światło pod strzechy, ale i sam się przytem uczy. Poznaje mianowicie niedolę i potrzeby ludu wiejskiego, przekonywuje się naocznie, że rolnik uginając się pod ciężarem lichwiarskich procentów, dochodzących średnio do 150% rocznie, zmuszony jest opuszczać rodzinne strony i wędrować po chleb do obcych. Stefczyk postanawia złu zaradzić i lichwę wytępić. Zakłada w roku 1890 pierwszą w Małopolsce Spółdzielnię (Kasę) Oszczędnościowo-Pożyczkową w Czernichowie (typu Raiffeisena). Sam układa statut tej Kasy, pełni kolejno obowiązki rachmistrza, przewodniczącego Zarządu i przewodniczącego Rady Nadzorczej. Byt Kasy opiera na samopomocy i solidarności członków, fundusze obrotowe zaś zdobywa na miejscu w postaci udziałów i wkładów. I oto po 10 latach Kasa całkowicie wyrugowuje lichwę ze wsi, wydając członkom pożyczek w kwocie 179.521 koron. mając własnego funduszu zasobowego 12.342 korony i 204.146 k. wkładów oszczędnościowych. Członkowie w 1900 r., płacą 6% od pożyczek wkładcy otrzymują 4 1/3%.

Tak to Stefczyk dał przykład rolnikom, jak mają sami sobie radzić w potrzebie; jak się organizować, by osiągnąć lepszy byt.

Dzięki Stefczykowi powstaje w 1899 r. we Lwowie Związek Rewizyjny Spółdzielni pod nazwą: Krajowy Patronat Spółdzielni Rolniczych we Lwowie. Jako Dyrektor Patronatu pokrywa Stefczyk całą b. Galicję gęstą siecią Kas. Rolnik tamtejszy zostaje uwolniony ze szpon lichwiarzy. Stefczyk uczy przytem lud wiejski oszczędzać.

W 1400 Kasach w większości przezeń założonych, zgromadzono w 1914 r. około 125 miljonów zł. wkładów oszczęd-

(Dalszy ciąg na stronicy przedostatniej okładki).

Krótka historia pomysłodawcy i założyciela Kas.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

nościowych. Poucza też jak zakładać spółdzielnie rolniczo-handlowe, mleczarskie, zbytu bydła i t. p.

W 1909 r. zakłada dla spółdzielni centralę pieniężną pod nazwą Centralna Kasa Spółek Rolniczych, mająca obecnie oddziały w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Łucku, Wilnie i Toruniu. Wreszcie przed samą śmiercią organizuje naczelną instytucję spółdzielczości rolniczej — Zjednoczenie Związków Spółdzielni Rolniczych. Pozostawia w spuściźnie wiele prac naukowych, ostatnia p. t. „Stanowisko spółdzielczości w rolnictwie" — jest jakby Jego testamentem dla spółdzielców — rolników.

Bierze też udział w pracy dla ugruntowania państwowości i niepodległości Polski.

Długoby trzeba opisywać prace i zasługi Dr. Fr. Stefczyka, lecz z braku miejsca wymieniamy tylko najważniejsze:

1) w r. 1918/19 brał udział w obronie Lwowa, za co otrzymał Krzyż Obrońców Lwowa i „Orlęta".

2) w 1919 r. zorganizował Naukowy Instytut Spółdzielczy w Krakowie.

3) w latach 1920—1924, oprócz zajmowanego stanowiska Naczelnego Dyrektora Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, piastował następujące godności: Naczelnego Dyrektora Państwowego Banku Rolnego, Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, Prezesa Rady Nadzorczej P. Banku Rolnego, Przewodniczącego Delegacji Ministerstwa Skarbu, udającej się do Ameryki w sprawie pożyczki na zasilenie Skarbu Polskiego, Członka Komitetu Organizacyjnego Banku Polskiego.

Za zasługi położone w pracy spółdzielczej i państwowej otrzymał od Rządu jedną z najwyższych nagród, a mianowicie Krzyż Komandorski z gwiazdą „Polonia Restituta" (Polska Odrodzona).

Śmierć przedwczesna zabrała Polsce i spółdzielczości znakomitego Obywatela i Człowieka. Pragnął jeszcze pracować naukowo na umiłowanej niwie spółdzielczej i przed samą śmiercią został powołany na profesora spółdzielczości na Uniwersytecie w Krakowie.

Zmarł w Krakowie w dn. 30. VI. 1924 r., a pochowany został we Lwowie na Cmentarzu Łyczakowskim, pozostawiając po sobie pomnik w sercach ludu wiejskiego, którego był prawdziwym przyjacielem.

Przez cześć i wdzięczność dla Niego spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe nazywane są Kasami Stefczyka

Ciąg dalszy poprzedniego tekstu, który znajdował się na okładkach książeczek.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

Kasa Stefczyka
Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną
w Rejowcu
(Pieczęć firmowa kasy).

№ 347

KSIĄŻECZKA OBRACHUNKOWA

Kazimierz Kalinowski
(imię i nazwisko członka)

os. Rejowiec
(miejsce zamieszkania)

Wpisowe 2 zł. wpłacone zostało
dn. 23 Kwietnia 1929 r.

Kasa Stefczyka
Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną
w Rejowcu

Pieczęć firmowa i podpisy

1928 r.
Związek Rewizyjny Spółdzielni Rolniczych
Warszawa, Warecka 11a.

Organy (władze) spółdzielni:

Sprawami spółdzielni kierują:

A) Zarząd
B) Rada Nadzorcza
C) Walne Zgromadzenie

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Rejowcu. Wpisowe wpłacono dnia 23 kwietnia 1929 roku. Potwierdził tą czynność między innymi W. Dzierżanowski. Ostatnią datę zaistnienia czynności to 9 marzec 1942r.

Poza Statutem Kasy Stefczyka na drugiej stronie tytułowej znajdował się następujący tekst:

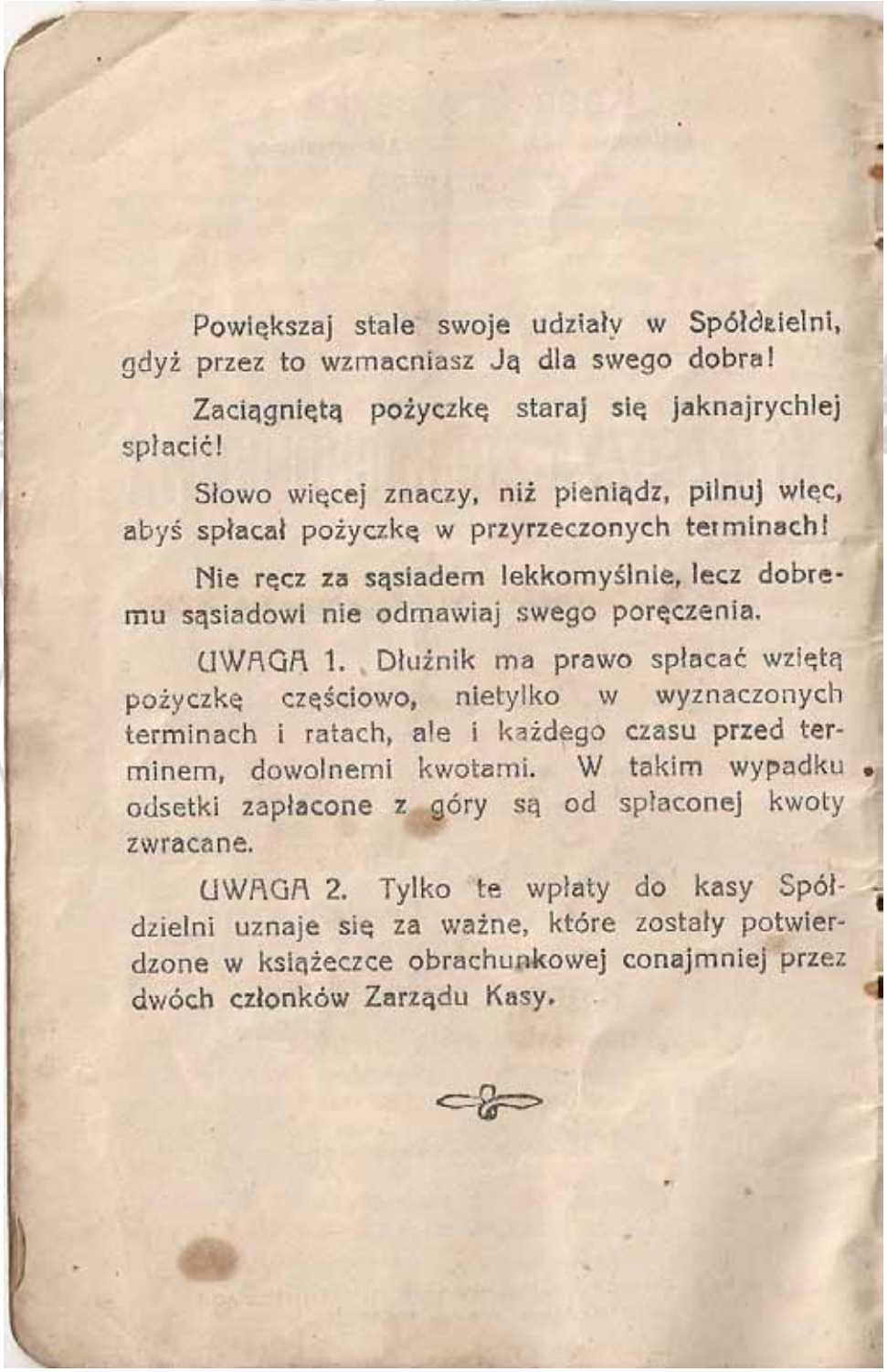

Powiększaj stale swoje udziały w Spółdzielni, gdyż przez to wzmacniasz Ją dla swego dobra!

Zaciągniętą pożyczkę staraj się jaknajrychlej spłacić!

Słowo więcej znaczy, niż pieniądz, pilnuj więc, abyś spłacał pożyczkę w przyrzeczonych terminach!

Nie ręcz za sąsiadem lekkomyślnie, lecz dobremu sąsiadowi nie odmawiaj swego poręczenia.

UWAGA 1. Dłużnik ma prawo spłacać wziętą pożyczkę częściowo, nietylko w wyznaczonych terminach i ratach, ale i każdego czasu przed terminem, dowolnemi kwotami. W takim wypadku odsetki zapłacone z góry są od spłaconej kwoty zwracane.

UWAGA 2. Tylko te wpłaty do kasy Spółdzielni uznaje się za ważne, które zostały potwierdzone w książeczce obrachunkowej conajmniej przez dwóch członków Zarządu Kasy.

Krótkie pouczające uwagi dla członków Kasy, o których warto pamiętać i przestrzegać.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

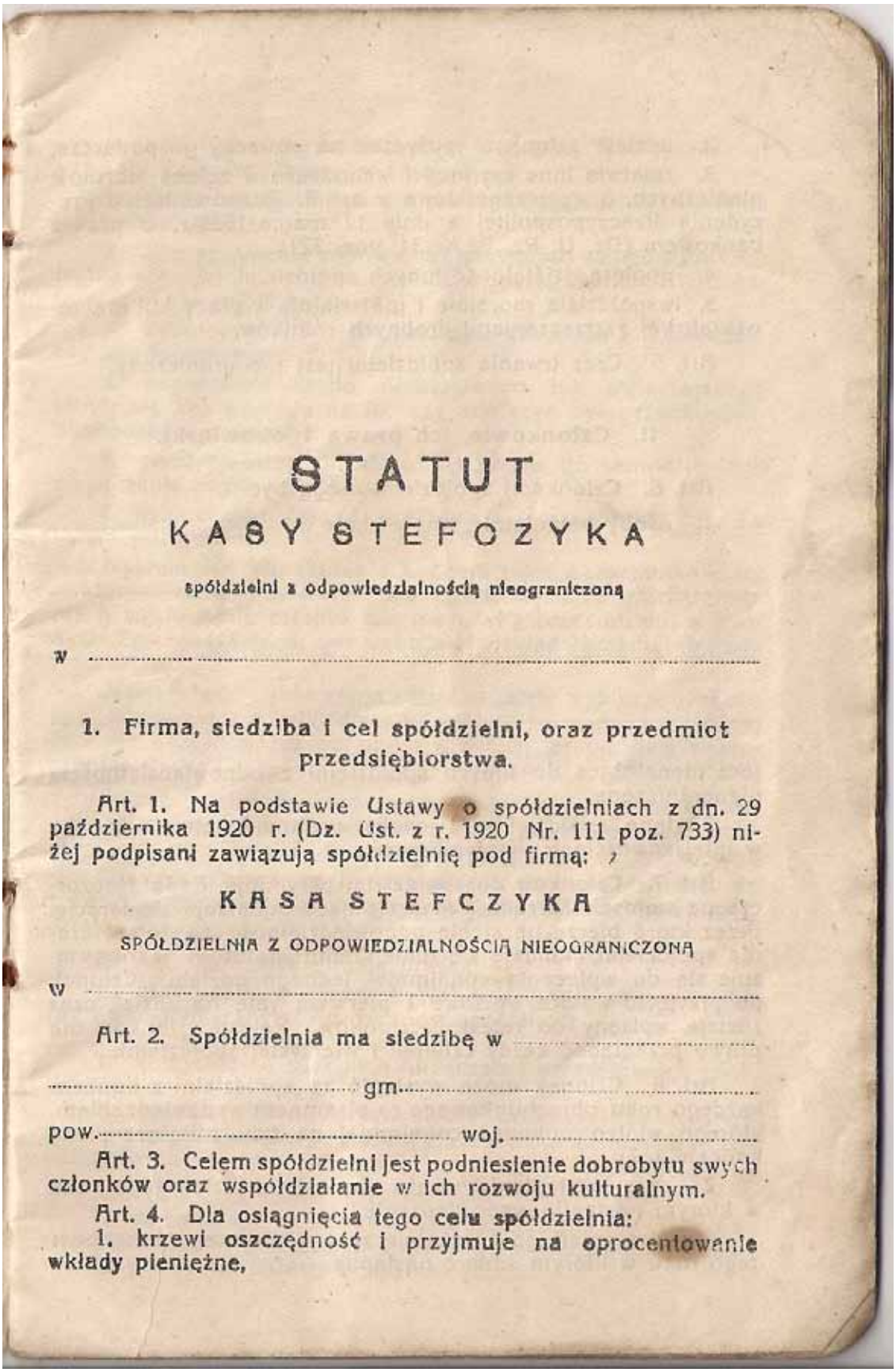

STATUT

KASY STEFCZYKA

spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną

w .....

1. Firma, siedziba i cel spółdzielni, oraz przedmiot przedsiębiorstwa.

Art. 1. Na podstawie Ustawy o spółdzielniach z dn. 29 października 1920 r. (Dz. Ust. z r. 1920 Nr. 111 poz. 733) niżej podpisani zawiązują spółdzielnię pod firmą:

KASA STEFCZYKA

SPÓŁDZIELNIA Z ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ NIEOGRANICZONĄ

w .....

Art. 2. Spółdzielnia ma siedzibę w .....

..... gm. .....

pow. ..... woj. .....

Art. 3. Celem spółdzielni jest podniesienie dobrobytu swych członków oraz współdziałanie w ich rozwoju kulturalnym.

Art. 4. Dla osiągnięcia tego celu spółdzielnia:

1. krzewi oszczędność i przyjmuje na oprocentowanie wkłady pieniężne,

W *każdej książeczce był zamieszczony bardzo czytelny Statut.*

Inną formą i zasadą funkcjonowania zrzeszającą ludzi o wspólnych interesach był:

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

Ruch spółdzielczy

Polegający na współpracy ekonomicznej. Celem samym w sobie nie był zysk pieniężny, a przede wszystkim zapewnienie uczestnikom tanich i dobrej, jakości towarów lub usług. Oczywiście, że zysk był z prowadzonej działalności i dzielony na każdego członka spółdzielni. Przy wyrażonej zgodzie mógł być przeznaczony na różne cele np. otworzenie nowego sklepu, piekarni Należy zaznaczyć, że występuje różnica pomiędzy spółdzielnią konsumentów a innymi formami przedsiębiorczości. Celem powoływania spółdzielni spożywców jest przede wszystkim dostarczanie wysokiej, jakości towarów i usług po jak najniższych kosztach a nie zyskowna sprzedaż towarów i usług po możliwie najwyższej cenie. Prekursorem spółdzielczości można określić Stanisława Staszica, który w roku 1816 założył Towarzystwo Rolnicze Hrubieszowskie. Można pokusić się o określenie, że ruch spółdzielczy rozpoczął swoją historię w pierwszych dziesięcioleciach zaboru rosyjskiego. W śród wielkiej różnorodności i specjalizacji ruchu spółdzielczego chciałbym przypomnieć spółdzielnie spożywców, które funkcjonowały na obszarze administracyjnym gminy Rejowiec z pominięciem chronologii były to:

Spółdzielnia Spożywców Cukrowni „REJOWIEC" w Rejowcu funkcjonowała przy cukrowni, w latach 1942-1947. Spółdzielnia prowadziła działalność gospodarczą. Na jej czele stało walne zgromadzenie, rada nadzorcza oraz zarząd.

Spółdzielnia Spożywców „OBRONA" w Rejowcu założona przy „Cementowni Firley", później przemianowana na Spółdzielnię Spożywców Zamkniętą „Firley". Jej działalność to lata 1942-1947. Prowadziła działalność gospodarczą. Na jej czele stało walne zgromadzenie, rada nadzorcza oraz zarząd. Ze znanych osób w Rejowcu pracował w niej Stanisław Zwierzyński[6]

Spółdzielnia Spożywców „ZGODA" w Rejowcu funkcjonowała od1935 r. Likwidacja nastąpiła w 1947 r.. Spółdzielnia prowadziła działalność gospodarczą. Na jej czele stało walne zgromadzenie, rada nadzorcza oraz zarząd.

Wybrany cytat pochodzi z wielu zapisów archiwalnych zgromadzonych przez autora dokumentujących różne formy działalności spółdzielczości spożywców na terenie miasteczka:

(…) „Przeznaczenie zysku: W myśl uchwały podjętej na ostatnim walnym zebraniu członków z osiągniętego zysku w sumie 115, 89zł. Postanowiono przeznaczyć 75 zł. na cele następujące: 25 zł na FON, 35 zł. Akwarium szkolne, 15 zł. Na zakup portretów Głównego Inspektora Sił Zbrojnych Gen. Dyw. Rydza - Śmigłego. Dnia 7 czerwca 1936 roku w Dzień Święta Spółdzielczości urządzono uroczysty poranek, na który złożyły się przemówienia, deklamacje, inscenizowane wiersze i pieśni okolicznościowe. W Święcie brały udział dzieci szkolne, miejscowa Spółdzielnia „**Zgoda"** miejscowa „**Kasa Stelczyka**", Spółdzielnia Spożywców „**Jedność**" z Marysina i społeczeństwo Rejowca. Na zakończenie Święta wypłacono absolwentom klasy VII członkom Spółdzielni udziały oraz dywidendę."

W okresie okupacji używano nazwy - **Spółdzielnia Rolniczo – Handlowa w Rejowcu pow. Chełm „Zgoda" z odpowiedzialnością udziałową.** Działała też w okresie okupacji niemieckiej w latach 1940 – 1944.

[6] W czasie okupacji oprócz pracy w szkole pracował również w spółdzielni spożywców przy Cementowni Pokój. Będąc kierownikiem spółdzielni większość nadwyżki w porozumieniu z Radą Nadzorczą przeznaczał na cele społeczne. Zorganizował półkolonie dla dzieci pracowników cementowni i PKP oraz pomoc dla osób powracających z obozu i ich rodzin. Z chwilą wyzwolenia przystąpił do organizowania szkoły polskiej. Powyższą wiadomość zaczerpnąłem z „Księgi Zasłużonych Nauczycieli ZNP w Chełmie" z roku 1975 na stronie 131. Pełnego wpisu dokonała Helena Zwierzyńska – żona.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

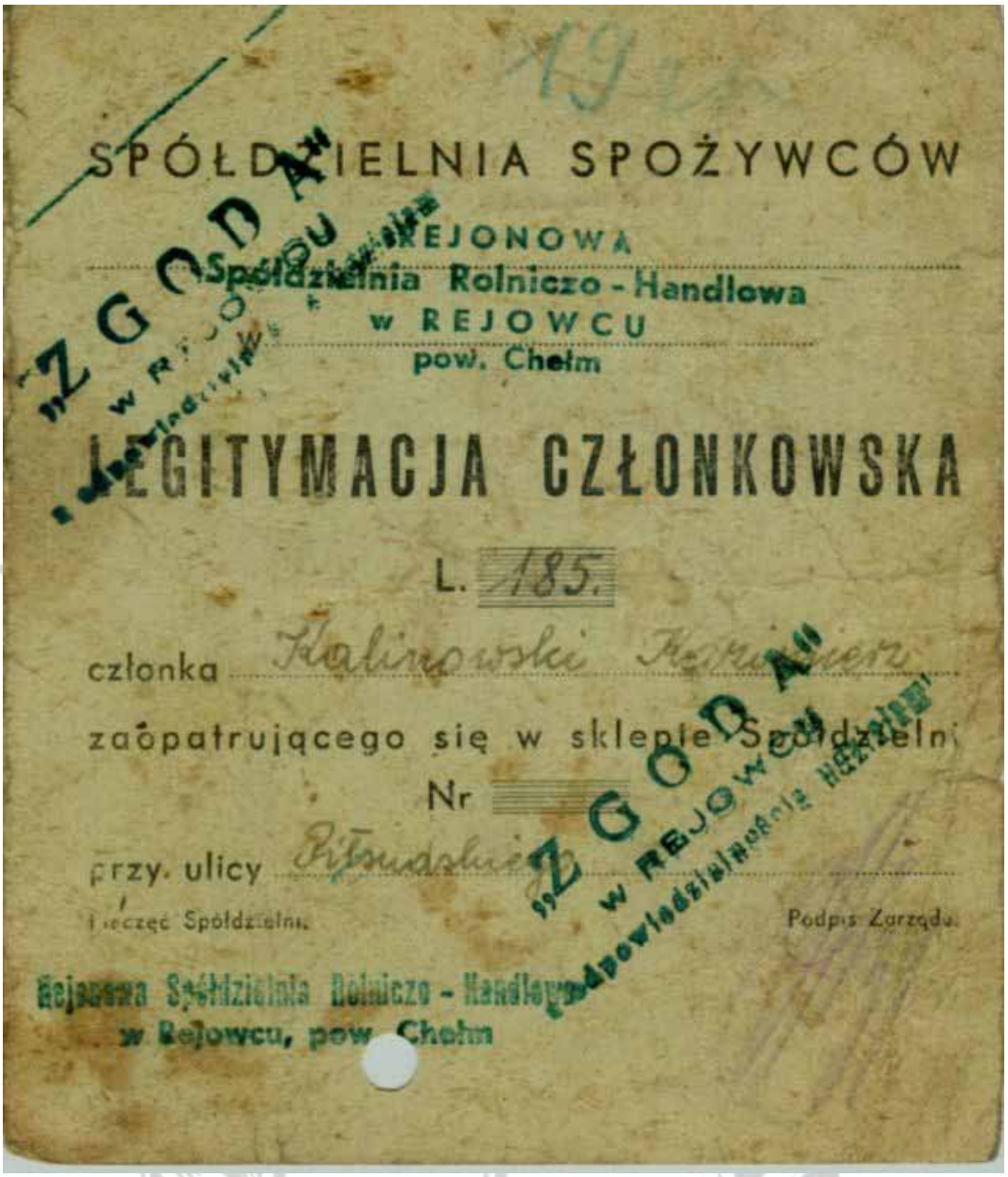
SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW
REJONOWA
Spółdzielnia Rolniczo - Handlowa
w REJOWCU
pow. Chełm
LEGITYMACJA CZŁONKOWSKA
L. 185.
członka Kalinowski Kazimierz
zaopatrującego się w sklepie Spółdzielni
Nr
przy ulicy Piłsudskiego
Pieczęć Spółdzielni
Podpis Zarządu
Rejonowa Spółdzielnia Rolniczo - Handlowa
w Rejowcu, pow. Chełm
„ZGODA"
w REJOWCU
spółdzielnia odpowiedzialnością nieograniczoną

Legitymacja członkowska L. 185, na podstawie, której po preferencyjnych cenach można było zaopatrywać się w produkty spożywcze w sklepie prowadzonym przez spółdzielnię przy ul. Piłsudskiego w Rejowcu. Kierownikiem sklepu „Zgoda" był Józef Zając.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

Obrachunek udziału członka Spółdzielni

Data	Treść	Suma		Podpis
27.V.1941	Wpłacono na udz.	5	–	
1.VII.1942	Dopłata do udz.	7	–	
11.XI.1943	" " "	20	–	
19.I.1944	" " "	10	–	
9.III.1944	" " "	10	–	
27.IV.1944	" " "	10	–	Zk

Obowiązki członków

1. Członkowie wpłacają wpisowe i udział.
2. Za wszelkie zobowiązania Spółdzielni członkowie odpowiadają do wysokości zadeklarowanych udziałów.
3. Członkowie obowiązani są stosować się do przepisów statutu, prawomocnych uchwał walnych zgromadzeń i postanowień władz Spółdzielni.

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

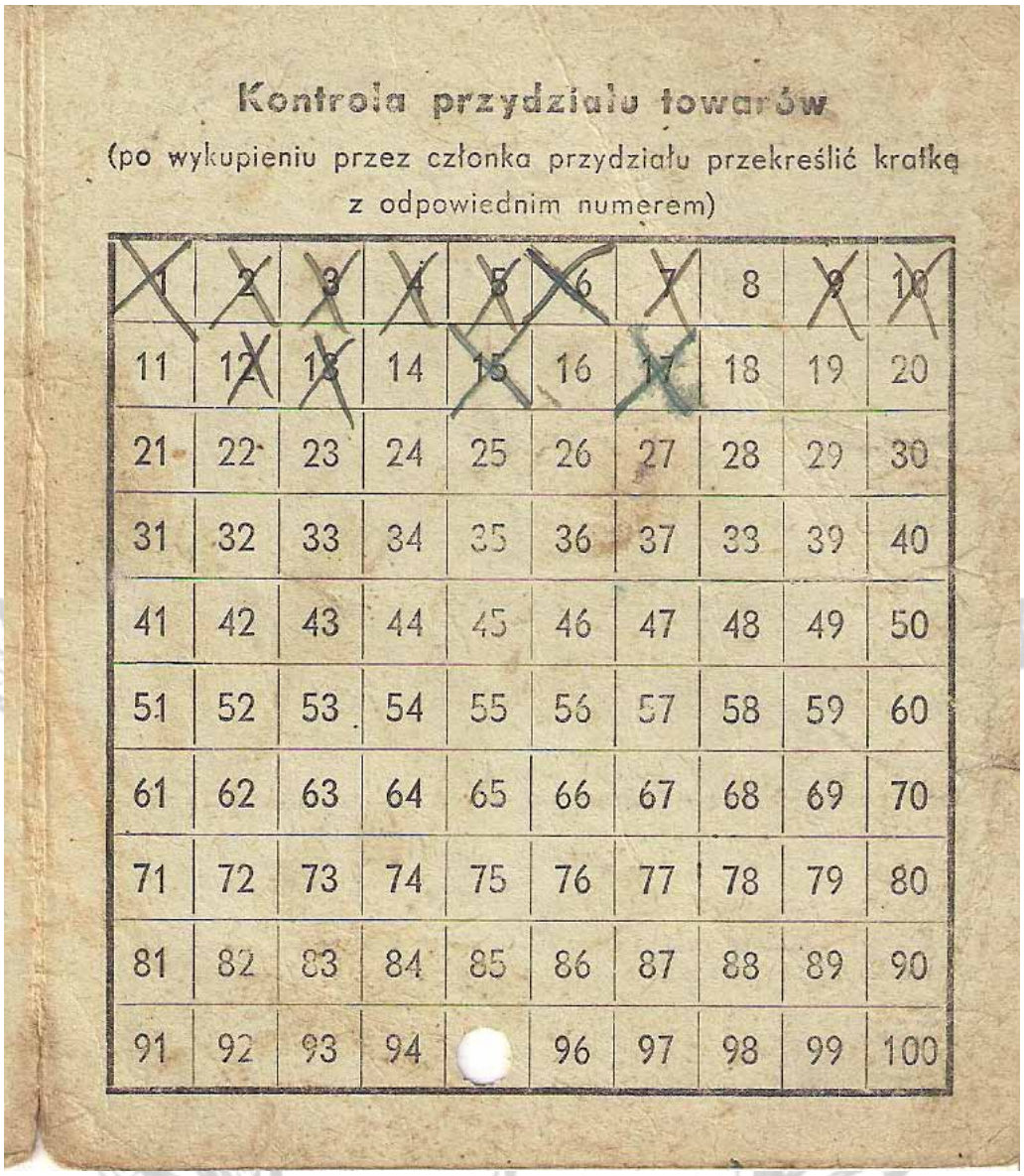

Kontrola przydziału towarów

(po wykupieniu przez członka przydziału przekreślić kratkę z odpowiednim numerem)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94		96	97	98	99	100

Spółdzielnia Spożywców „JEDNOŚĆ" w Marysinie gmina Rejowiec. Powstała w 1936 r. Spółdzielnia prowadziła działalność gospodarczą - sklepy.

Gminna Spółdzielnia „SAMOPOMOC CHŁOPSKA" w Rejowcu powstała w wyniku połączenia mniejszych okolicznych spółdzielni. Prowadziła rozległą działalność gospodarczą (sklepy, młyny, piekarnia)

Spółdzielnia Spożywców „LAS" w Zawadówce w latach 1947 - 1948

---------- ,, ----------

W trakcie poszukiwań materiałów z tego zakresu tematycznego wszedłem w posiadanie fotografii przedstawiającej grupę mężczyzn na tle drzwi wejściowych do siedziby (jak z szyldu wynika) **„Kasy Polskiej”.**

Copyright (c) 2012 Zdzisław Kalinowski

Copyright © 2012 Zdzisław Kalinowski

Z moich ustaleń i podpisów pod pamiątkową fotografią wynika, że dedykowana była Prezesowi i założycielowi - księdzu Janowi Władysławowi Gosek. Poza tą fotografią (z odczytanymi podpisami osób sfotografowanych) nie posiadam żadnych danych na ten temat. Brałem pod uwagę trzy miejscowości, w których mogła funkcjonować „Kasa Polska" oraz gdzie wykonano tą fotografię: Krasnystaw w latach 1928/30, Blinów 1930/35, Kanie 1935/42. (Są to parafie rzymsko-katolickie, w których prowadził pracę duszpasterską ks. Gosek). Próbowałem szukać pomocy w muzeum w Krasnymstawie i u niektórych regionalistów, ale spełzły one na niczym.

W związku z powyższym, zwracam się do czytających ten tekst z ogromną prośbą o pomoc w rozwikłaniu tej zagadki, licząc jednocześnie na kontakt.